

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ
СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА
НА РИНКУ
ЗВАРЮВАЛЬНИХ
ЕЛЕКТРОДІВ (НА
ПРИКЛАДІ ПАТ «ПЛАЗМА
ТЕК»)

ВИКОНАЛА

СТУДЕНТКА ГРУПИ МОЗ-17МН

ЛЕВАШОВА КАТЕРИНА ПЕТРІВНА

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК: К.Т.Н.,
ДОЦЕНТ КАФЕДРИ ММЕ НЕСЕН Л.М.

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що на сьогоднішній день вітчизняні підприємства працюють в умовах нестабільної економіки та під впливом кризових явищ, тому для стабільності роботи підприємств і їх розвитку необхідно постійно аналізувати їх фінансову стійкість. Підприємства з розвиненою системою фінансового аналізу та ефективного управління фінансовою стійкістю зможуть зменшити свої ризики навіть за несприятливої економічної ситуації в країні, продовживши роботу за рахунок власних резервів.

Метою магістерської кваліфікаційної роботи є удосконалення системи управління фінансовою стійкістю підприємства на ринку зварювальних електродів та розробка рекомендацій щодо її покращення на підприємстві ПАТ "Плазма Тек".

Для реалізації поставленої мети в роботі визначаються наступні завдання:

- дослідити теоретично-методичні аспекти управління фінансовою стійкістю підприємства;
- провести дослідження основних механізмів та методик аналізу фінансової стійкості підприємства;
- проаналізувати ринок зварювальних електродів в Україні;
- провести загальну характеристику та аналіз фінансової діяльності ПАТ «Плазма Тек»;
- провести оцінку показників фінансової стійкості підприємства ПАТ «Плазма Тек»;
- розробити заходи щодо підвищення фінансової стійкості підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління фінансовою стійкістю підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та прикладні аспекти управління фінансовою стійкістю на ринку зварювальних електродів на прикладі ПАТ "Плазма Тек".

Фінансова стійкість підприємства – представляє собою здатність суб'єкта господарювання функціонувати та розвиватися, при цьому зберігаючи рівновагу своїх активів та пасивів нестабільному внутрішньому та зовнішньому середовищі, яка гарантує його постійну платоспроможність та інвестиційну привабливість в межах допустимого рівня ризику.

Фінансова стійкість підприємства – представляє собою здатність суб'єкта господарювання функціонувати та розвиватися, при цьому зберігаючи рівновагу своїх активів та пасивів нестабільному внутрішньому та зовнішньому середовищі, яка гарантує його постійну платоспроможність та інвестиційну привабливість в межах допустимого рівня ризику.

Управління фінансовою стійкістю – це процес планування, аналізу, організації, мотивації, контролю, пов'язаний із забезпеченням такого стану фінансових ресурсів, їх формуванням і розподілом, який дозволить підприємству досягти необхідного рівня фінансової стійкості.

Рис. 1.1 - Визначення поняття «управління фінансовою стійкістю підприємства»

Таблиця 1.1 - Порівняльна характеристика економічної та фінансової стійкості

<i>Основні аспекти економічної стійкості</i>	<i>Основні аспекти фінансової стійкості</i>
<i>Економічний розвиток підприємства</i>	<i>Розвиток фінансових відносин, фінансових ринків</i>
<i>Приріст інвестиційного капіталу</i>	<i>Приріст фінансових ресурсів</i>
<i>Вірогідність зростання заробітної плати</i>	<i>Рух фінансових ресурсів</i>
<i>Залежить більшою мірою від зовнішніх та внутрішніх чинників</i>	<i>Залежить більшою мірою від внутрішніх чинників</i>
<i>Пошук нових варіантів господарської діяльності</i>	<i>Пошук нових джерел фінансування</i>
<i>Пошук ділових партнерів і укладання угод</i>	<i>Налагодження ділових взаємовигідних зв'язків з фінансовими інститутами ринку</i>

Таблиця 1.2. - Класифікація факторів впливу на фінансову стійкість підприємства [7].

<i>Ознаки</i>	<i>Класифікація</i>
<i>За місцем виникнення</i>	<i>Зовнішні</i>
	<i>Внутрішні</i>
<i>За важливістю результату</i>	<i>Основні</i>
	<i>Другорядні</i>
<i>За структурою</i>	<i>Прості</i>
	<i>Складні</i>
<i>За масштабами впливу</i>	<i>Одноосібні</i>
	<i>Багатоосібні</i>
<i>За можливістю прогнозування</i>	<i>Прогнозовані</i>
	<i>Умовно прогнозовані</i>
<i>За ступенем впливу на діяльність підприємства</i>	<i>Негативні</i>
	<i>Нульові</i>
	<i>Позитивні</i>
	<i>Динамічні</i>
<i>За ймовірністю реалізації</i>	<i>Високі</i>
	<i>Середні</i>
	<i>Малі</i>
<i>За часом</i>	<i>Короткострокові</i>
	<i>Періодичні</i>
	<i>Постійні</i>

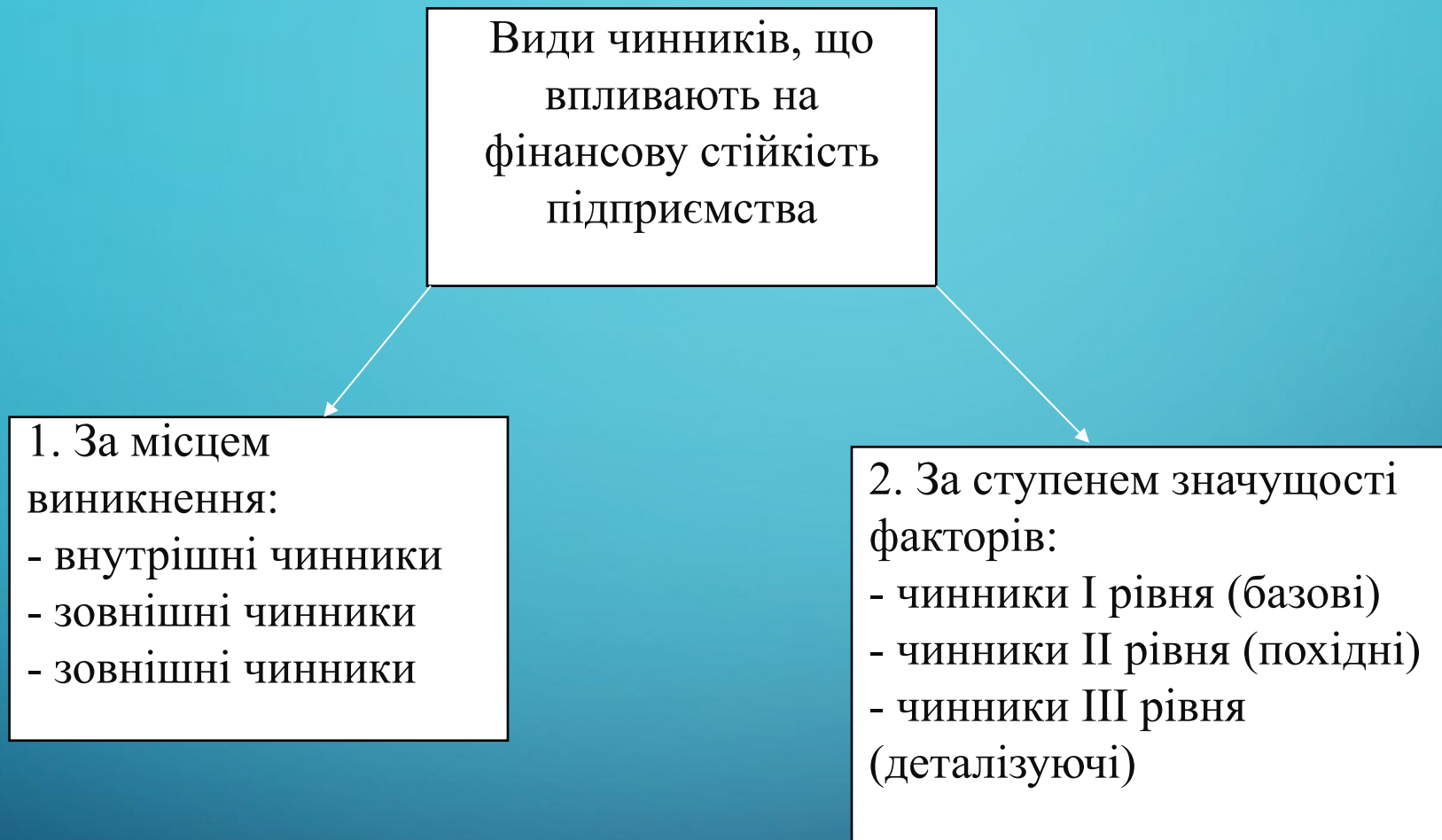

Рисунок 1.2 - Види чинників, що впливають на фінансову стійкість підприємства

Рисунок 1.3 – Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства

Таблиця 1.3 Зміст фінансового механізму управління фінансовою стійкістю промислового підприємства [13, с. 3].

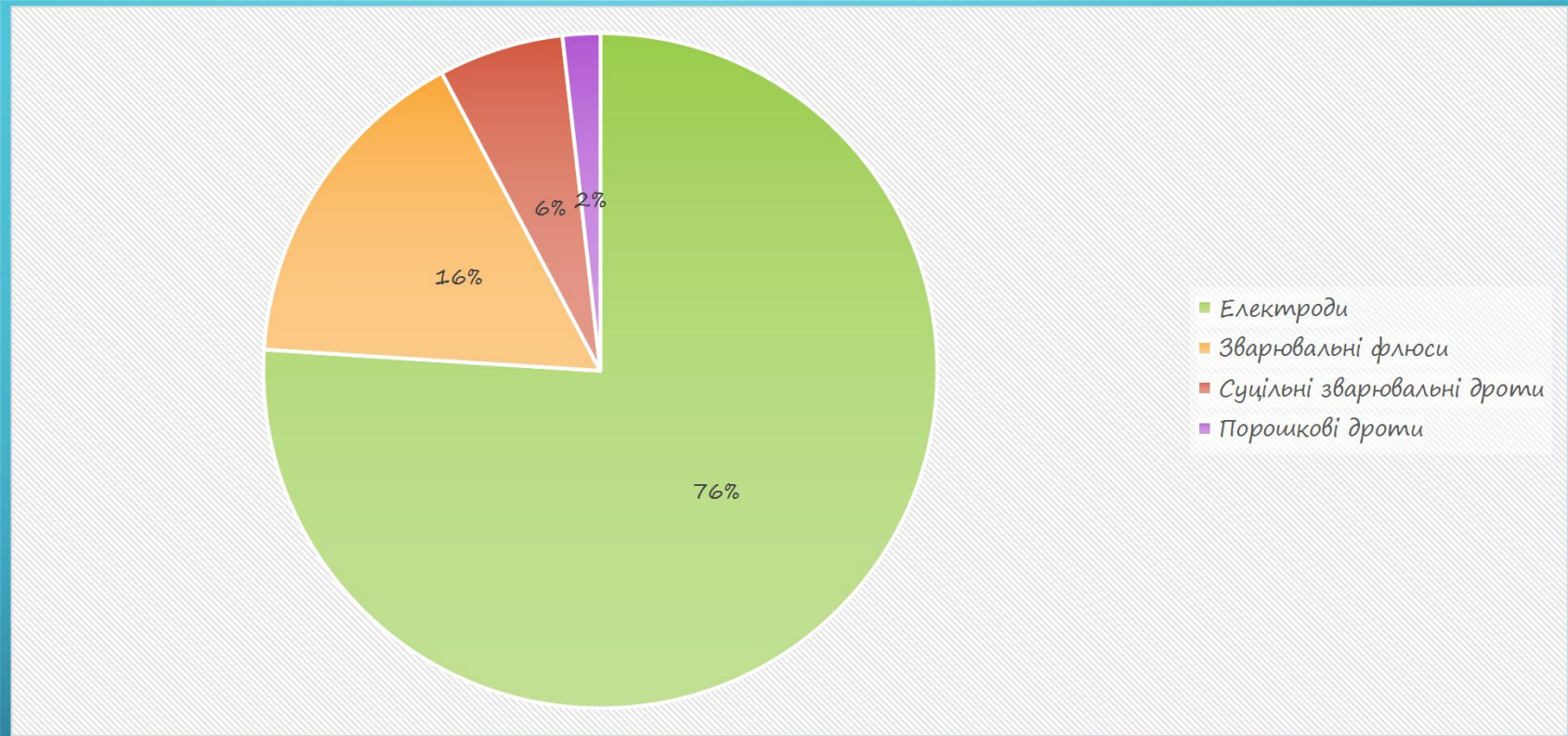
Фінансові метод	Фінансові важелі	Фінансові інструменти	Нормативно-правове забезпечення	Інформаційно-методичне забезпечення
<ul style="list-style-type: none"> - методи управління інвестиційним процесом; - методи формування фінансових ресурсів; - методи розподілу фінансових ресурсів; - методи розміщення фінансових ресурсів; - мінімізація ризиків інвестиційного портфеля підприємства; - методи стимулювання інноваційної діяльності; - методи управління вартістю; - методи контролінгу та ін. 	<ul style="list-style-type: none"> - грошові потоки; - штрафи, пені, неустойки; - орендна плата; - ціни; - процентні ставки; - амортизаційні відрахування; - фінансові ресурси; - структура фінансових ресурсів; - структура витрат підприємства; - форми розрахунків; - система фінансових санкцій та заохочень; - дивіденди та ін. 	<ul style="list-style-type: none"> - цінні папери; - похідні цінні папери; - договори з одночасної зміни фінансових активів і зобов'язань або пайових зобов'язань контрагентів та ін. 	<ul style="list-style-type: none"> - закони та інші нормативні акти, які регламентують інвестиційний процес (НП(С)БО, МСФЗ); - положення про склад і зміст проектної документації; - внутрішні стандарти оцінки проектів; - внутрішні накази, положення, інструкції, документи, які регламентують інвестиційний процес на підприємстві; - урядові та відомчі накази, листи, інструкції, положення, вказівки та ін. 	<ul style="list-style-type: none"> - інформація про зовнішнє середовище; - інформація про джерела фінансування; - інформація про напрямки інвестування; - фінансові документи, які відображують фінансові відносини підприємства з іншими суб'єктами та впливають на них; - фінансова звітність підприємства та ін.

Таблиця 1.4 - Послідовність етапів розроблення механізму управління фінансовою стійкістю підприємства

Етапи	Характеристика
1. Визначення цілей суб'єктів та об'єктів управління	<ul style="list-style-type: none"> - об'єкти – діяльність підприємства або його окремого підрозділу, певний виробничий процес, фінансова діяльність, прибуток, фінансові ресурси; - суб'єкти – керівники вищої ланки, фінансові менеджери, фінансові служби і відділи, аналітики з фінансової безпеки; - мета – забезпечення оптимального рівня фінансової стійкості підприємства
2. Виявлення елементів об'єкта управління	<ul style="list-style-type: none"> - оцінювання поточного стану та рівня фінансової стійкості; - визначення та оцінювання чинників, що впливають на елементи управління
3. Визначення методів впливу на чинники управління	<ul style="list-style-type: none"> - застосування інструментарію управління фінансовою стійкістю: засоби, методи, важелі, способи здійснення
4. Розроблення стратегії забезпечення фінансової стійкості підприємства	<ul style="list-style-type: none"> - узгодження цілі розробленої стратегії із загальною стратегією підприємства
5. Реалізація стратегії	-
6. Моніторинг	<ul style="list-style-type: none"> - аналіз фінансової стійкості підприємства; - контроль за виконанням завдань та досягнення мети діяльності підприємства (забезпечення оптимального рівня фінансової стійкості підприємства); - коригування процесу реалізації стратегії

Таблиця 1.5 - Система управління фінансовою стійкістю підприємства

Основні цілі	Допоміжні цілі
1. Збалансованість активів та пасивів	<ul style="list-style-type: none">- достатність власного капіталу;- гнучка структура капіталу;- організація руху капіталу;- забезпеченість власного капіталу для фінансування оборотних активів
2. Збалансованість доходів і витрат	<ul style="list-style-type: none">- достатній рівень рентабельності;- зміна структури витратомісткості господарського процесу;- збільшення обсягу товарообороту
3. Збалансованість грошових потоків	<ul style="list-style-type: none">- забезпечення платоспроможності та самофінансування;- зниження дебіторської заборгованості;- забезпечення кредитоспроможності

Мал. 1.1.: «Структура ринку зварювальних матеріалів України в 2016 році» [26].

Таблиця 2.1 – Динаміка зміни показників, які характеризують фінансовий стан ПАТ «Плазма Тек»

Показник	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Абсолютна зміна, 2015-2016 рр.	Абсолютна зміна, 2016-2017 рр.	Темп приросту, %, 2015-2016	Темп приросту, %, 2016-2017
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	194653	179818	186210	-14835	6392	-7,62	3,55
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	120166	119006	120377	-1160	1371	-0,97	1,15
Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	74487	60812	65833	-13675	5021	-18,36	8,26
Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн	9854	7780	9072	-2074	1292	-21,05	16,61
Фінансовий результат до оподаткування (збиток), тис. грн	5901	5279	2223	-622	-3056	-10,54	-57,89
Чистий прибуток (збиток), тис. грн	4839	4329	1820	-510	-2509	-10,54	-57,96
Валюта балансу, тис.грн.	84974	93854	100368,5	8880	6514,5	10,45	6,94
Середня величина необоротних активів, тис. грн.	17981	21951	29022	3970	7071	22,08	32,21
Середня величина оборотних активів, тис. грн.	66244	71903	71346,5	5659	-556,5	8,54	-0,77

Продовження таблиці 2.1

1	2	3	4	5	6	7	8
Середня величина залученого капіталу, тис. грн.	32128,5	36712,5	39787	4584	3074,5	14,27	8,37
Коефіцієнт покриття	1,43	1,32	1,18	-0,12	-0,14	-8,05	-10,50
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,83	0,67	0,70	-0,17	0,03	-19,91	-10,50
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	0,03	0,02	0,02	0,00	163,30	-13,32
Чистий оборотний капітал	19951,5	17257	10765	-2694,5	-6492	-13,51	-37,62
Коефіцієнт рентабельності активів	0,03	0,02	0,01	-0,01	-0,01	-19,00	-60,69
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,08	0,06	0,02	-0,02	-0,04	-21,71	-61,21
Коефіцієнт чистої рентабельності продажу	0,02	0,02	0,01	0,00	-0,01	-3,16	-59,40
Коефіцієнт рентабельності операційної діяльності	0,05	0,04	0,05	-0,01	0,01	-10,90	13,89
Коефіцієнт рентабельності звичайної діяльності	0,03	0,03	0,01	0,00	-0,02	2,67	-59,81
Коефіцієнт рентабельності господарської діяльності	0,02	0,02	0,01	0,00	-0,01	2,68	-59,88
Коефіцієнт концентрації власного капіталу	0,61	0,64	0,66	0,03	0,01	5,68	2,22
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0	0	0	0	0	-	-

Продовження таблиці 2.1

1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт фінансового ризику	1,64	1,56	1,52	-0,09	-0,03	-5,37	-2,17
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,44	-0,49	-0,52	-0,05	-0,03	10,80	6,99
Коефіцієнт покриття активів чистим оборотним капіталом	0,17	0,16	0,11	-0,01	-0,05	-5,53	-31,81
Коефіцієнт оборотності активів	1,15	0,96	0,93	-0,19	-0,03	-16,36	-3,17
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	3,03	2,45	2,34	-0,58	-0,11	-19,16	-4,45
Коефіцієнт оборотності запасів	1,81	1,66	1,69	-0,16	0,03	-8,76	1,94
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	1,50	1,25	1,23	-0,25	-0,02	-16,60	-1,54
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	2,27	1,26	1,21	-1,01	-0,05	-44,40	-4,09

Таблиця 2.2 – Показники фінансової стійкості ПАТ «Плазма Тек»

Показник	Роки			Відхилення			
	2015	2016	2017	Абс. знач., 2015-2016 рр.	Абс. знач., 2016-2017 рр.	Темп приросту, 2015-2016 рр.	Темп приросту, 2016-2017 рр.
Коефіцієнт автономії	0,38	0,39	0,40	0,01	0,01	2,63	2,56
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,62	0,61	0,60	-0,01	-0,01	-1,61	-1,64
Коефіцієнт фінансового ризику	1,64	1,56	1,52	-0,08	-0,04	-4,88	-2,56
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,44	0,40	0,27	-0,04	-0,13	-9,09	-32,50
Коефіцієнт покриття активів власними оборотними коштами	0,21	0,20	0,15	-0,01	-0,05	-4,76	-25,00
Коефіцієнт забезпеченості запасів власним оборотним капіталом	1,33	1,30	1,33	-0,03	0,03	-2,26	2,31

Таблиця 2.3 – Аналіз джерел формування запасів і витрат ПАТ «Плазма Тек»

Показник	Роки			Відхилення	
	2015	2016	2017	Абс. знач., 2015-2016 рр.	Абс. знач., 2016-2017 рр.
Власний капітал	32128,5	36712,5	39787	4584	3074,5
Необоротні активи	17981	21951	29022	3970	7071
Власний оборотний капітал	14147,5	14761,5	10765	614	-3996,5
Довгострокові зобов'язання та забезпечення наступних витрат і платежів	52845,5	57141,5	0	4296	-57142
Короткострокові кредити та позики	46292,5	54646	60581,5	8353,5	5935,5
Запаси і витрати	10651,5	11353,5	8079,5	702	-3274
Наявність власного оборотного капіталу та довгострокових кредитів	66993	36712,5	10765	-30281	-25948
Наявність усіх джерел формування запасів і витрат	113285,5	126549	71346,5	13263,5	-55203
Надлишок (нестача) власних оборотних активів для формування запасів і витрат	3496	3408	2685,5	-88	-722,5
Надлишок (нестача) джерел формування запасів і витрат	56341,5	60549,5	2685,5	4208	-57864
Тип фінансової стійкості	Кризовий	Кризовий	Кризовий	-	-

Таблиця 2.4 – Вихідні дані для проведення факторного аналізу порогу рентабельності і запасу фінансової стійкості

Показник	Роки			Відхилення			
	2015	2016	2017	Абс знач.	Абс. знач.	Темп приросту, %	Темп приросту, %
Постійні витрати	3352,28	4806,64	4760,24	1454,36	-46,4	43,38	-0,97
Змінні витрати	80454,72	115359,4	114245,8	34904,68	-1113,6	43,38	-0,97
Чистий дохід	127067	194653	179818	67586	-14835	53,19	-7,62
Поріг рентабельності	9060,22	11723,51	13222,89	2663,29	1499,38	29,40	12,79
Запас фінансової стійкості	118006,8	182929,5	166595,11	64922,7	-16334,39	55,02	-8,93

Таблиця 3.4 – Оцінка показників фінансової стійкості ПАТ «Плазма Тек» за 2015 – 2017 роки за бальним методом

Показник	2015 рік		2016 рік		2017 рік	
	Значення	Бал	Значення	Бал	Значення	Бал
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,43	7,5	1,32	6,6	1,18	1,8
Коефіцієнт автономії	0,38	0	0,39	0	0,40	1
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами	0,23	6	0,18	6	0,12	3
Коефіцієнт фінансової незалежності в частині формування запасів і витрат	2,63	13,5	2,47	13,5	2,57	13,5
Всього	-	27	-	26,1	-	19,3

Таблиця 3.4 – План рекомендацій, які потрібно впровадити на підприємстві з метою підвищення ефективності управління фінансовою стійкістю

Найменування та зміст заходу, що пропонується	Відповідальні за реалізацію заходу	Терміни виконання	Витрати	Економічний та інші види ефектів, грн	Примітка
Збільшення розміру статутного капіталу до 15 %	Економічний відділ підприємства	1 місяць	528354	Підвищення фінансової стійкості підприємства	
Раціональне використання чистого доходу підприємства	Економічний відділ підприємства	1 місяць	4000	Збільшення чистого доходу підприємства	
Використання факторингових операцій	Відділ фінансів	1 місяць	8000	Прискорення обігу коштів, не виникає кредиторська заборгованість	
Оптимізація структури капіталу підприємства	Економічний відділ підприємства	1 місяць	-	Підвищення фінансової стійкості підприємства	
Рефінансування дебіторської заборгованості: факторинг; облік векселів, виданих покупцям продукції; форфейтинг	Економічний відділ підприємства	1 тиждень	-	Підвищення рівня фінансової стійкості	
Створення групи з управління ризиками	Фінансовий відділ та планово-економічний відділ	1 місяць	-	Розробка заходів по управлінню ризиками	

The background is a dark blue gradient. In the four corners, there are decorative white line-art patterns resembling circuit traces or neural network connections. These patterns consist of straight lines of varying lengths and angles, ending in small white circles.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!